

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при ХОВА
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
КАРДІФФСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕТРОПОЛІТАН (Велика Британія)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (Грузія)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (Республіка
Польща)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АДАМА МІЦКЕВИЧА В
ПОЗНАНІ (Республіка Польща)

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

IV Міжнародної науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

18 травня 2023 року

Харків 2023

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Скидан Я. А. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія, заступник голови ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Матей Ю. Ф. – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти соціологічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна;

Чихаріна К. І. – здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки, викладачка кафедри східних мов ХНПУ імені Г. С. Сковороди

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 17 травня 2023 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 18 трав. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 244 с.

У збірнику відображено тези IV Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практикам у галузі освіти.

ІСТОРИЧНІ НАРАТИВИ У СТРАТЕГІЯХ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Л.Г. Бережний

здобувач третього (освітнього-наукового) рівня вищої освіти факультету історії і права

М.Д. Култаєва

доктор філософських наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна

Історичний наратив війни в українських контекстах органічно пов'язаний з сучасним дискурсом протедії агресії. Оскільки Україна ніколи не вела загарбницьких війн, державні освітньо-виховні стратегії національно-патріотичного виховання ґрунтуються на гуманістичних імперативах гідності та свободи. Саме свобода виступає в цьому випадку як унікальний маркер українства, адже українці впродовж багатьох століть виборюють свою свободу великою ціною людських життів. Сучасна ситуація стала поштовхом до формування нових та перегляду усталених історичних наративів. Фредрік Джеймсон визначав наратив як «...центральну функцію» або «...приклад людського розуму» [4, с. 1]. Дослідженням місця наративів у соціумі займались: Жан Лакан, Поль Рікер, Клод Леві-Строс, Жак Деріда та інші [1, 2, 3]. Війна підняла і поставила такі питання, які давно стояли перед нашою країною, змінила парадигму національно-патріотичного виховання – від словесно-споглядального до активнопдієвого, співпричетного. Очевидним є те, що дослідникам необхідно багато зробити для того, щоб наративи (імперські дискурси «колонізації» та інші) були проаналізовані та деконструйовані.

Сьогоднішній виховний процес проходить під час війни, сплеску патріотичної свідомості і масового героїзму українських захисників, які відстоюють своє майбутнє і свій суверенітет який здобули такою кров'ю. Президент України і Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Володимир Зеленський в одному зі своїх звернень сказав, що «...після першого місяця супротиву Української держави проти російської федерації нашу націю хотіли знищити. стерти з лица землі. Вони були впевнені, що українці злякаються, що ми не народ, вони гадали, що українці зламаються, що ми не будемо боротися. Вони нічого не знають про нас, про українців. Вони не знали, як свобода збагачує життя, дає життю сенс. Вони помилилися. Ми лише захищаємо своє життя. Свою свободу. Нашу власну державу. Наших дітей. Це війна за незалежність і ми зобов'язані перемагати» [2].

На сьогоднішній день систему національно-патріотичного виховання потрібно змінювати, формувати нові усталені наративи. Національно-патріотичне виховання повинно бути спрямоване на формування в молоді національної самоідентичності та патріотизму, адже сильні наративи ведуть до перемог у війні. Російсько-українська війна стала загрозою для

українського суспільства, яке могло зникнути, але український народ згуртувався в самий тяжкий час для самих себе, усвідомив свою унікальність, свободолюбивість і незалежність від будь яких зовнішніх зазіхань та заявив про себе в повний голос на весь світ і здобув такий потрібний авторитет, завдяки своїм перемогам на полі бою.

Отже, національно-патріотичне виховання покликане сформувати в українському суспільстві нові наративи національної самоідентифікації, усвідомлення своєї незалежності, любові до України, до виконання свого патріотичного обов'язку.

Список використаних джерел

1. Дерріда Ж. Дарувати час. Львів : Літопис, 2008. 208 с.
2. Звернення Президента Володимира Зеленського до українців і народів світу. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/zvernennya-prezidenta-volodimira-zelenskogo-do-ukrayinciv-i-73777>
3. Леві-Строс К. Первісне мислення. Київ : Укр. центр духов. культури, 2000. 324 с.
4. Hayden White The Fiction of Narrative: Essays on History, Literature, and Theory, 1957–2007. 2010. 382 p.
5. Porter Abbot H. The Cambridge Introduction to Narrative. Cambridge University Press, 2008. 270 p.

ПРОБЛЕМИ ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НАПЕРЕДОДНІ ПОМАРАНЧЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

В.О. Бриленко

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету історії і права

І.В. Чернікова

кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна

У 2000 році журналіст Георгій Гонгадзе був жорстоко вбитий за критику уряду та розкриття випадків корупції у найвищих ешелонах влади. Цей злочин став символом насильства проти свободи слова та журналістської незалежності. Українське громадянське суспільство створило рух «Україна без Кучми», щоб протистояти тогочасній владі [3, с. 18]. У той самий період, і навіть раніше, українське суспільство дізналося про насильницьку смерть журналіста Ігоря Александрова, який займався розслідуванням зв'язків місцевих кримінальних груп з владою. Директор слов'янської телерадіокомпанії був побитий до смерті бейсбольними бітами на робочому місці, проте це не спричинило значної громадської активності [1].

Кампанія «Україна без Кучми» була однією з причин, що спонукала об'єднатися політичну опозицію, але втратила динаміку і навесні 2001 року влада змусила уряд В. Ющенка піти у відставку [2, с. 276-278]. Згідно з Костюком, виступи проти президента під час «Кучмагейту» були найбільш

Матей Ю.Ф., Змій Л.М. Місце онлайн-ресурсів в системі корпоративних комунікацій бізнесу в цифровому соціумі	170
Невірець О.С., Іванашко О.Є. Використання інформаційних технологій, зокрема комп'ютерних презентацій, під час вивчення математики	172
Пасічник А.О., Посилаєва А.В., Ємець А.А. Особливості використання інтерактивного плакату в сучасній початковій школі	174
Секція 8. Питання здоров'язбереження та впровадження здоров'язберігаючих технологій в освіті	176
Артем'єва І.О., Чернявська М.В. Особливості використання арт-терапевтичних методик у сучасному закладі дошкільної освіти	176
Воропаєва О.В., Шип Н.Є. Фізична активність підлітків в умовах дистанційного навчання	177
Ємець Я.В., Цимбалюк Ж.О. Підвищення фізичної активності підлітків	179
Карпенко М.С., Древняк Л. П. Музичне виховання дітей з порушеннями розвитку в ЗДО	181
Кобченко С.Р., Науменко Н.В. Вплив емоцій на психічний розвиток дітей з ЗПП в умовах війни	182
Литвин О.В., Ликова І.О. Використання інтерактивних вправ при формуванні у здобувачів навичок домедичної допомоги при опіках	184
Масленников С.А., Вострокнутов Л.Д. Особливості навчально-тренувального процесу боксерів на етапі попередньої базової підготовки	186
Мудревська О.А., Українцева Я.О., Григоренко В.Л. Здоров'язбережувальні технології та шляхи їх застосування в освіті дітей дошкільного віку	187
Мусієнко А.В., Цимбалюк Ж.О. Попередження травматизму під час самостійних занять баскетболом	189
Пивоваров О.В. Інформаційна зацікавленість темою здоров'язбереження	190
Полікарпова О.В., Ларіна І.О. Нетрадиційні форми фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільному закладі	192
Поповічук А.В., Пінський О.О. Біоетичний аспект дослідження ставлення підлітків до проблеми абортів	193
Пушко А.В., Спужак В.Б. Формування та зміцнення правильної постави у дітей дошкільного віку засобами танцювальних вправ	195
Сарсембаєв Д.С., Сіянка О.В. Здоровий спосіб життя – невід'ємна складова фізичного виховання	197
Семенчук К.Г., Цимбалюк Ж.О. Фактори, що впливають на ефективність професійної діяльності педагогів	198
Суровцова Є.Р., Партола В.В. Логоритміка у корекційно-логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку із ЗНМ	199
Товкайло К.С., Чернявська М.В. Особливості використання мандалотерапії у роботі з дітьми дошкільного віку	201
Федько Т.Т., Гришко А.В. Ходьба – як один зі засобів боротьби з зайвою вагою в групі лікувальної фізичної культури	202
Яровий М., Вострокнутов Л.Д. Вплив занять боксом на розвиток організму	204
Секція 9. Сучасні історичні дискурси	205
Алієв Е.М., Штефан Л.А. Розвиток дистанційної освіти: зарубіжний досвід	205
Бабарика А.О., Мірошніченко С.В. Медицина в постколоніальній Африці	206
Бережний Л.Г., Култаєва М.Д. Історичні наративи у стратегіях національно-патріотичного виховання	209
Бриленко В.О., Чернікова І.В. Проблеми демократичного розвитку України напередодні Помаранчевої революції	210